

TERUGBLIK DOOR DE VOORZITTER

Het jaar 2015 stond met name in het teken van de invoering van de nieuwe financiële spelregels (het zogenaamde nieuwe financiële toetsingskader). Het doel van deze regels is om pensioenfondsen stabiel te maken. Tekorten mogen over een langere periode worden ingelopen en aan de andere kant mogen de pensioenen minder snel verhoogd (geïndexeerd) worden. De financiële gezondheid van het fonds moet voortaan worden gemeten met de beleidsdekkingsgraad. Dit is de gemiddelde dekkingsgraad van de afgelopen 12 maanden. (Financiële) beslissingen moeten vanaf 2015 genomen worden op basis van deze beleidsdekkingsgraad.

Eind 2015 was de beleidsdekkingsgraad op een dusdanig niveau dat het bestuur besloten heeft om de pensioenen te verhogen (indexeren). Ook de pensioenen van de actieve, werkende deelnemers. Deze pensioenen waren tot 2015 gekoppeld aan de stijging van de lonen bij C&A. Omdat deze de afgelopen jaren niet zijn verhoogd, zijn de pensioenen van de actieven in de B-regeling de laatste jaren ook niet aangepast. Nieuw is dat vanaf 2015 de verhoging van de pensioenen van de actieven ook gekoppeld is aan de prijsinflatie. Deze verhoging was eind 2015 0,66%.

Op de financiële markten was in 2015 sprake van veel onzekerheid. Desondanks heeft Provisum het jaar kunnen afsluiten met een positief beleggingsrendement van 3,2%. In vergelijking met andere pensioenfondsen en de benchmark heeft de vermogensbeheerder, Anthos Fund & Asset Management, een uitstekende prestatie geleverd. U zou dan verwachten dat het pensioenfonds er beter voor zou komen te staan. Jammer genoeg is dat niet het geval. Door de nieuwe spelregels en lagere rente zijn namelijk de pensioenverplichtingen gestegen (voor een uitleg zie verderop in dit verkort jaarverslag). Dankzij het rendement van 3,2% is de financiële situatie van het fonds in 2015 wel stabiel gebleven.

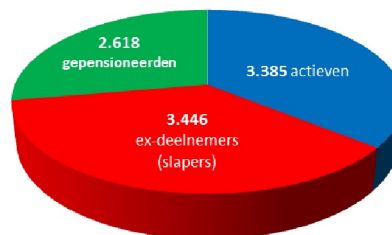
Gert Jan Pieters (voorzitter)

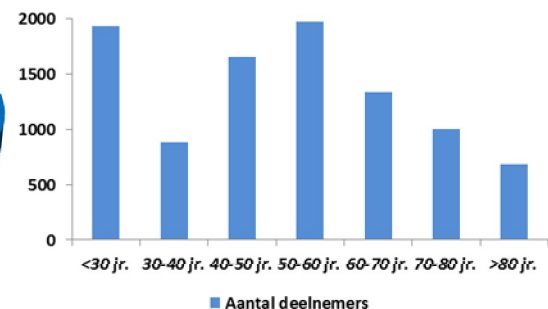
Wat waren de belangrijkste feiten en gebeurtenissen in 2015? U leest het in deze verkorte versie van het jaarverslag. Wilt u meer weten of heeft u vragen? U kunt dan altijd terecht op onze website www.provisum.nl. Daar kunt u ook een volledige versie van ons jaarverslag 2015 downloaden.

Facts & figures

Deelnemers per 31 december 2015

Leeftijd deelnemers

Hoe zit dat nou met die pensioenverplichtingen?

De belangrijkste graadmeter voor de financiële gezondheid van een pensioenfonds is de dekkingsgraad. Deze geeft de verhouding weer tussen het vermogen aan de ene kant en de huidige en toekomstige pensioenuitkeringen (pensioenverplichtingen) aan de andere kant. De actuele waarde van het vermogen is gemakkelijk te bepalen: dat is de waarde van de beleggingen op enig moment. Voor de pensioenverplichtingen ligt dit anders. De verplichtingen in de toekomst moeten omgezet worden naar een bedrag nu (oftewel contant gemaakt worden). Hierbij wordt gebruik gemaakt van de meest actuele rente. Deze wordt maandelijks gepubliceerd door De Nederlandsche Bank. Hoe lager deze rente, hoe hoger de pensioenverplichtingen nu.

Voorbeeld:

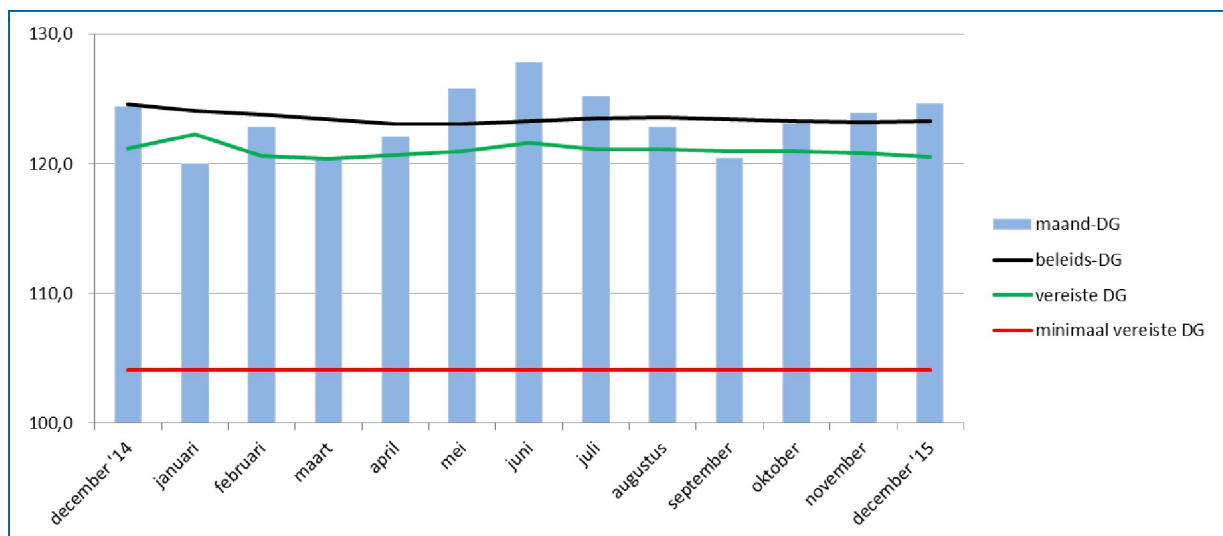
Stel Provisum zegt u een pensioen toe van € 1.000 over 15 jaar. Als de actuele rente 3% zou zijn, zouden we nu € 642 in kas moeten hebben om samen met de jaarlijkse renteopbrengst van 3% in 15 jaar toe te groeien naar € 1.000. De pensioenverplichting bedraagt nu dus € 642.

Als de rente wijzigt, moeten de pensioenverplichtingen opnieuw berekend worden. Stel dat de rente geen 3% is, maar 2%. Dan hebben we nu € 743 nodig om in 15 jaar toe te groeien naar € 1.000. Omdat er in de komende 15 jaar elk jaar 1% minder renteopbrengst wordt verkregen, moet er nu € 101 meer in kas zitten, oftewel de pensioenverplichting is toegenomen van € 642 naar € 743. Een daling of stijging van de rente heeft dus direct gevolgen voor de pensioenverplichtingen en daarmee op de dekkingsgraad.

Dekkingsgraad

Zoals hiervoor reeds is vermeld geeft de dekkingsgraad de verhouding weer tussen het vermogen en de pensioenverplichtingen. Op 31 december 2015 bedroeg de dekkingsgraad 124,3% en is ten opzichte van eind 2014 (124,4%) licht gedaald. De beleidsdekkingsgraad bedroeg eind 2015 123,1%. Overigens is deze beleidsdekkingsgraad wel onder druk komen te staan door de lage dekkingsgraden in de eerste vier maanden van 2016.

In onderstaande grafiek zijn de dekkingsgraden aan het einde van de maand opgenomen, als ook de beleidsdekkingsgraad en de vereiste dekkingsgraden. DNB verwacht dat een pensioenfonds in ieder geval boven de minimaal vereiste dekkingsgraad van 104,1% zit maar een pensioenfonds is pas financieel gezond als de beleidsdekkingsgraad boven de vereiste dekkingsgraad van 120,3% ligt. De dekkingsgraad van Provisum heeft geheel 2015 boven de vereiste dekkingsgraad (en ruimschoots boven de minimale dekkingsgraad van 104,1%) gelegen. Er is dus geen (reserve) tekort geweest.

Duidelijk communiceren blijft belangrijk!

Pensioen is een complex onderwerp. Wij doen daarom ons best om u hier zo goed en eenvoudig mogelijk over te informeren. Ook de wetgever denkt hier over mee en heeft het één en ander in de wet Pensioencommunicatie vastgelegd. Deze wet is op 1 juli 2015 in werking getreden en moet de informatieverstrekking over pensioenen verbeteren.

De wet voorziet onder andere in gelaagdheid in informatie en uitbreiding van de mogelijkheden tot digitale informatieverstrekking.

Ook zal het pensioenregister (www.mijnpensioenoverzicht.nl) stapsgewijs worden uitgebreid met functionaliteiten, zodat het te verwachten pensioeninkomen in één oogopslag inzichtelijk wordt.

In 2015 heeft Provisum de website aangepast. Informatie wordt nu gelaagd aangeboden. Met name over de informatie over de pensioenregelingen. Bij de uitleg van de regelingen is gebruik gemaakt van het vereiste format dat in wet- en regelgeving is vastgelegd met daarbij de voorgeschreven iconen. Daarnaast wordt aandacht besteed aan zogenaamde 'life events' op de website. 'Life events' zijn gebeurtenissen in iemands leven die gevolgen hebben voor het pensioen zoals bijvoorbeeld:

samenwonen

verhuizen naar het buitenland

scheiden

arbeidsongeschikt worden

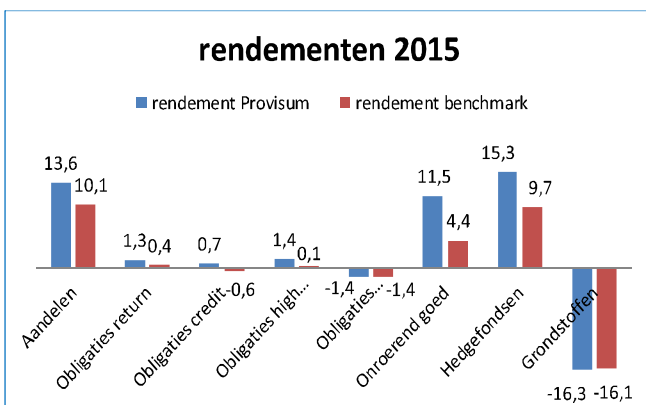
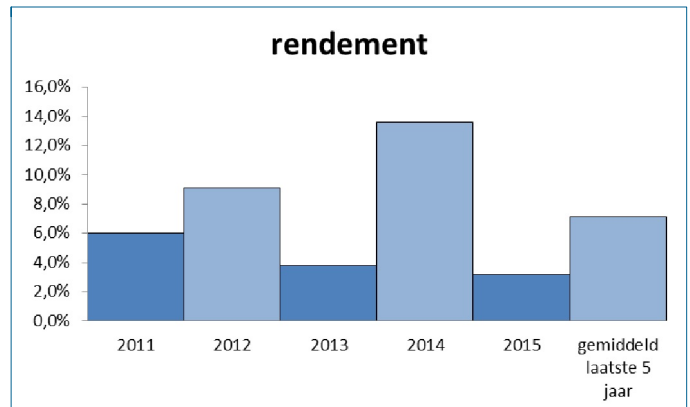

Enmaals per kwartaal sturen wij naar alle actieve deelnemers en gepensioneerden het Pensioenbericht. Het pensioenbericht bevat informatie over pensioenen in het algemeen en over Provisum in het bijzonder, life events, (pensioen-)gerelateerde ontwikkelingen en bestuursbesluiten.

Een goede ontwikkeling is dat steeds meer deelnemers het Pensioenbericht digitaal ontvangen. Het digitale Pensioenbericht biedt de mogelijkheid om informatie gelaagd aan te bieden: kort en helder met doorlinks naar relevante achtergrondinformatie op de website van Provisum of elders op internet en daarnaast levert het een kostenbesparing op.

Beleggingen

Pensioenfondsen beleggen om de pensioenen betaalbaar te houden. Provisum dus ook. Met beleggen wordt op lange termijn een beter rendement gehaald dan wanneer het geld op een spaarrekening wordt gezet. Maar beleggen brengt ook risico's met zich mee. Provisum probeert deze beleggingsrisico's zo goed als mogelijk te beheersen. Dit doen we door de beleggingen te spreiden. We spreiden het vermogen over verschillende soorten beleggingscategorieën zoals aandelen, obligaties en onroerend goed. Deze verdeling noemen we de beleggingsmix. Daarnaast spreiden we binnen de beleggingscategorieën het vermogen over verschillende sectoren en geografische gebieden. Hiernaast ziet u de rendementen over de afgelopen 5 jaar.

In 2015 heeft Provisum een bescheiden rendement behaald van 3,2%. In vergelijking met andere pensioenfondsen en de benchmark is dit echter een uitstekend resultaat. De benchmark is een vooraf vastgestelde, objectieve maatstaf waarmee het resultaat van de beleggingscategorie wordt vergeleken. Links ziet u het behaalde rendement per beleggingscategorie in 2015 met daarnaast het rendement van de benchmark.

Wat gebeurde er verder in 2015

Aanpassing indexatie

In 2015 hebben de sociale partners (C&A en de Ondernemingsraad van C&A) een belangrijk besluit genomen over de indexatie in de B-regeling. Vanaf 2015 wordt de indexatie van de opgebouwde pensioenen van de werknemers gebaseerd op de prijsinflatie (tot 2015 was de indexatie gebaseerd op de stijging van de lonen van het winkelpersoneel van C&A). Na enkele jaren geen indexatie te hebben gehad omdat de lonen bij C&A niet stegen, zijn nu ook de opgebouwde pensioenen van de werknemers verhoogd met de prijsinflatie, te weten 0,66%.

Bestuursverkleining

Het bestuur heeft zich in 2015 beraden op de gewenste omvang van het bestuur. Vanwege genomen professionaliseringsmaatregelen en uitbreiding van de ondersteuning van het bestuur en de commissies heeft het bestuur eind 2015 de keuze gemaakt tot een verkleining van het bestuur, namelijk van de oorspronkelijke tien naar acht leden. Dit is op 2 mei 2016 officieel in de statuten vastgelegd. Met deze verkleining verwacht het bestuur efficiënter en slagvaardiger te kunnen werken.

Personele wijzigingen

Voor Remco Mol liep in 2015 de eerste zittingstermijn af. Remco is voor een periode van 4 jaar herbenoemd. Begin 2016 is afscheid genomen van de bestuursleden Frank ten Brink en Frank Grizell. Frank Grizell heeft een nieuwe functie buiten één van de aangesloten vennootschappen aanvaard en Frank ten Brink heeft zijn bestuursfunctie per 1 januari 2016 neergelegd. Het bestuur is de heren zeer erkentelijk voor hun jarenlange bijdrage.

Aandacht voor risicomanagement

In 2015 heeft het bestuur veel aandacht besteed aan het onderwerp risicomanagement. Er is in september een risicobeheersingsplan vastgesteld en er is begonnen met het onder de loep nemen van de top 15 risico's. Onderzocht wordt of er aanvullende beheersmaatregelen mogelijk zijn om deze risico (verder) te mitigeren.

Integriteit

Het bestuur heeft integer handelen binnen het Pensioenfonds hoog in het vaandel staan. Daarvoor zijn normen gehanteerd die door alle betrokkenen bij het pensioenfonds dienen te worden nageleefd. Een en ander is in 2015 vastgelegd in het integriteitsbeleid van Provisum. De gedragscode die al sinds jaar en dag bestaat is onderdeel van dit integriteitsbeleid. De gedragscode geeft voorschriften ter voorkoming van verstrengeling van privébelangen met de belangen van het pensioenfonds en van misbruik van bij het pensioenfonds aanwezige informatie. Tevens wordt in de gedragscode ingegaan op de acceptatie van uitnodigingen en/of andere materiële geschenken, verstrengeling van belangen van het pensioenfonds en iemands privébelangen en nevenfuncties. Voor toezicht op de naleving van de gedragscode is in 2015 een nieuwe compliance officer aangesteld, Jenny Weima.

Stichting Pensioenfonds Provisum - Postbus 7873, 1008 Amsterdam
Telefoon: 020—6213891 - www.provisum.nl

Hoewel dit verkort jaarverslag zorgvuldig is samengesteld kunnen wij niet instaan voor eventuele onvolkomenheden.
U kunt hieraan geen rechten ontleen.